

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

2 februari 1999

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Felix Strackx –

betreffende het terugdringen van het aantal abortussen in Vlaanderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Jan Béghin**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, de heer Jan Béghin, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Marc Olivier, Bart Vandendriessche ;

mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Etienne De Groot ;

de heer Peter De Ridder, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Guy Swennen ;

de heren Wilfried Aers, Felix Strackx ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Plaatsvervangers :

de heren Leo Cannaerts, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, mevrouw Kathleen Helsen,

mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heren Fred Dielens, Johnny Goos, Jacky Maes ;

de heren Frank Creyelman, Karim Van Overmeire ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Stassen.

Zie :

693 (1996-1997)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Felix Strackx	4
II. Bespreking	4
III. Stemming	5

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin behandelde het voorstel van resolutie betreffende het terugdringen van het aantal abortussen op 14 januari 1999.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Felix Strackx

Volgens de heer Felix Strackx worden er jaarlijks ongeveer 7.000 abortussen uitgevoerd in Vlaanderen. De evolutie van de cijfers is moeilijk te beoordelen omdat vroeger de provincie Brabant niet gesplitst was. Het Belgische cijfer inzake het aantal uitgevoerde abortussen stijgt licht. Het geboortecijfer, dat momenteel ± 60.000 bedraagt, daalt. Men kan van een relatieve stijging van het aantal abortussen spreken. Van de 67.000 zwangerschappen loopt meer dan 10% uit op een abortus. Aangezien niet alle ongewenste zwangerschappen tot een abortus leiden, concludeert de Vlaamse volksvertegenwoordiger dat in Vlaanderen 20 % van al de zwangerschappen ongewenst zijn.

Hij kan niet geloven dat abortus voor deze 7.000 vrouwen de beste oplossing voor hun situatie zou zijn. Hij is van oordeel dat de meeste vrouwen door een combinatie van psychologische en materiële redenen beslissen een zwangerschap voortijdig te beëindigen. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt dat dit niet zou mogen gebeuren in een welvarend land als Vlaanderen. Het blijkt immers dat voor sommige vrouwen de psychologische problemen dan pas beginnen. Wanneer een vrouw onverwacht zwanger is, is het voor haar zeer moeilijk om hulp te vinden. Waarschijnlijk zal zij zich het eerst wenden tot het OCMW, Teleonthaal of de huisarts. Wanneer zij zich echter tot de huisarts wendt, is de beslissing om een abortus te plegen reeds genomen. Ook bij de huisartsen is er weinig informatie over mogelijke alternatieven en dit in tegenstelling tot de informatie over abortuscentra.

De heer Felix Strackx heeft zelf zeer lang moeten zoeken naar informatie over zwangerschapsbegeleidingscentra. De eerste informatie heeft hij gevonden in het antwoord op een vraag om uitleg die hij op 6 oktober 1998 stelde. Op het ogenblik dat een vrouw zich aanmeldt bij een abortuscentrum zal zij waarschijnlijk niet meer terugkomen op haar voornemen om tot een abortus over te gaan, zelfs niet na gesprekken in het centrum. Uit de cijfers blijkt ook dat slechts een zeer beperkt aantal vrouwen beslissen de zwangerschap verder te zetten.

Hij verzoekt de minister een inventaris van initiatieven inzake zwangerschapsbegeleiding op te stellen en de initiatieven algemeen bekend te maken. Op termijn zou er een netwerk van dergelijke centra moeten worden opgericht. Alleen op deze manier kan men het aantal abortussen werkelijk laten dalen. Deze centra moeten gemakkelijk bereikbaar zijn en niet alleen tijdens maar ook na de zwangerschap hulp verlenen. De centra zouden ongeveer werken zoals Kind en Gezin, zij het ook in de prenatale periode, zodat de zorgverstrekking na de geboorte naadloos kan worden voortgezet.

II. Bespreking

Mevrouw Ria Van Den Heuvel wil de goede bedoelingen van de uitspraken van de heer Felix Strackx niet in twijfel trekken maar wel nuanceren. Zij is van oordeel dat hij op een bijzondere wijze de cijfers toelicht. Er wordt door de centra momenteel extra aandacht gegeven aan het beter informeren en preventief werken. Zij betwijfelt of er een toename is van het aantal abortussen. Indien het nodig zou zijn, wat zij betwijfelt, pleit de spreker er voor om de bestaande centra extra te ondersteunen. Nieuwe voorzieningen zijn volgens haar niet nodig. Er zou beter aan relatiebekwaamheid - in de meest ruime betekenis - gewerkt worden bijvoorbeeld in het onderwijs.

Mevrouw Patricia Ceysens wijst erop dat de abortuscentra voor hun informatieopdracht geen betoelaging krijgen, terwijl de ziekenhuizen hiervoor kunnen terugvallen op de algemene betoelaging voor de sociale diensten.

De heer Jef Sleenckx is verwonderd over de geciteerde cijfers. Er staan zoveel voorbehoedsmiddelen ter beschikking van jongeren. Hij denkt dat deze voldoende bekend zijn. Er zullen natuurlijk altijd onverwachte zwangerschappen zijn waarvan sommige, door bijvoorbeeld sociaal-economische omstandigheden, eindigen in een abortus. Hij benadrukt dat, na contactname met de abortuscentra, er een aantal vrouwen zijn die op hun voornemen om een abortus te ondergaan, terugkomen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey wil de bespreking binnen de grenzen van de resolutie houden. De heer Felix Strackx zelf beperkt de probleemstelling tot de betrokken vrouw. Dit is slechts één aspect van een belangrijk maatschappelijk debat, debat waarbij ook de federale overheid betrokken is. De resolutie heeft een te beperkte basis om daarover het gehele debat te voeren. Het is volgens

haar niet noodzakelijk om bij resolutie het opmaken van een inventaris af te dwingen. De eerste aanzet werd daartoe reeds gegeven door de minister bij de behandeling van de vraag om uitleg van de heer Felix Strackx op 6 oktober 1998. Het bekendmaken van initiatieven bij het brede publiek is volgens de Vlaamse volksvertegenwoordiger niet altijd de juiste aanpak. Het is belangrijk zich te richten op de eerst aangesprokenen zoals de huisartsen, het onderwijs, de CLB's, jonge meisjes tot 18 jaar...

Ook het uitbouwen van netwerken veronderstelt een grondiger debat. Zonder afbreuk te willen doen aan het maatschappelijk belang ervan, is zij van oordeel dat het niet aangewezen is dit debat te houden op basis van deze resolutie. Niet alleen de minister bevoegd voor welzijn, maar ook die bevoegd voor onderwijs en gezondheid moeten zich bewust zijn van de preventieve instrumenten waarover de Vlaamse Gemeenschap beschikt en die toelaten deze vaak eenzame beslissing te vermijden. Het verslag van de nationale commissie voor de evaluatie van de wet van 3 april 1990 betreffende de zwangerschapsafbreking is nodig om een efficiënt en effectief preventiebeleid te voeren. Een betere inzage van de gegevens door de gemeenschapsinstanties is nodig. Daarvoor moet echter de federale wetgeving gewijzigd worden. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey deelt mee dat de CVP-fractie pleit voor de aanpassing van de federale wetgeving zodat, door het voorzien in de mogelijkheid tot inzage, de preventie beter kan worden georganiseerd.

De heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, deelt de bezorgdheid van de indiener van de resolutie. Hij is bereid een zo volledig mogelijke inventaris van bestaande initiatieven op te stellen. Daarvoor moet de resolutie niet worden aangenomen. De minister is echter van oordeel dat het algemeen bekend maken van een inventaris niet garandeert dat er adequaat wordt gereageerd als de situatie van een ongewenste zwangerschap zich voordoet. Het ligt voor de hand dat de CLB's hierin optreden. Als zij dit willen doen, is er momenteel niets dat dit verhindert. Daarvoor is de goedkeuring van de resolutie niet nodig.

De heer Felix Strackx repliceert hierop dat hij bereikt heeft wat hij in zijn resolutie vroeg als de minister dit uitvoert.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1.

De verslaggever,

Jan BEGHIN

De voorzitter,

Trees MERCKX-VAN GOEY